

Küresel risk iştahı karışık bir seyir izliyor

Küresel riskli varlıklara olan talep dün ayrışan bir tablo çizdi. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD), ABD'de para politikasının çok hızlı şekilde gevşetilmesinin enflasyonun sürekli şekilde hedef seviyenin üzerinde kalma riski doğurduğu, ancak para politikasının aşırı kısıtlayıcı şekilde uygulanmasının ekonomik aktiviteyi yavaşlatabileceği uyarısında bulundu. ABD'de konut fiyatları Nisan ayında aylık bazda beklentilerin hafif üzerinde artarken, tüketici güven endeksi Haziran ayında düşüş gösterdi. ABD Merkez Bankası (Fed) üyesi Michelle Bowman enflasyon üzerinde yukarı yönlü risklerin olduğunu belirtirken, bir diğer Fed üyesi Lisa Cook da enflasyonda kayda değer bir ilerleme olması durumunda bir noktada faiz indiriminin uygun olacağını söyledi. Avrupa Merkez Bankası (ECB) üyesi Olli Rehn ECB'nin 2024'te iki faiz indirimi daha yapacağına yönelik beklentileri makul olarak gördüğünü ifade etti. Bu ortamda ABD 10 yıllık tahvil faizi 1 baz puan azalışla %4,24, Almanya 10 yıllık tahvil faizi de 1 baz puan düşüşle %2,41 seviyesine geldi. Dolar endeksi %0,1 yükselirken, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri ortalamada %0,2 değer kaybetti. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksi %0,1, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksi de %0,3 artış gösterdi. Brent tipi ham petrolün varil fiyatında %1,2 düşüş görülürken, Avrupa için referans doğal gaz fiyatında %2,3 yükseliş gerçekleşti. Altının ons fiyatı %0,6 geriledi ve Bitcoin %4,1 yükselişle 61 bin 908 dolardan kapandı.

Yurtiçinde finansal varlıklara yönelik risk iştahı dün kırılğan bir seyir izledi. Ekonomi Koordinasyon Kurulu (EKK) toplantısı sonrası açıklama yapan Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, Ulusal Emisyon Ticaret Sistemi ve Sınırdaki Karbon Düzenlemesi Mekanizması kapsamında sanayide yeşil dönüşümü gerçekleştirmeye yönelik yürütülen

Günlük Değişimler

Dolar/TL	32,92	0,0%	BİST 100	10.680	-0,8%
TR 2Y	42,64	61 bp	TR 10Y	28,80	15 bp
DXY	105,6	0,1%	MSCI Dünya	3.521	0,3%
Altın (ons, \$)	2.319	-0,6%	ABD 10Y	4,24	-1 bp
Brent (varil, \$)	85,0	-1,2%	TTF (MWh, €)	34,8	2,3%
Bitcoin (\$)	61.908	4,1%	Karbon (ton, €)	67,9	0,8%

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	0,0%
Dolar/Brezilya Reali	1,1%
Dolar/Meksika Pesosu	0,9%
Dolar/Güney Afrika Randı	0,6%
Dolar Endeksi	0,1%
Dolar/Japon Yeni	0,1%
İngiliz Sterlini/Dolar	0,0%
Euro/Dolar	-0,2%
JP Morgan GOÜ Endeksi	-0,2%

MSCI Endeksleri (Dolar bazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	-1,3%
MSCI Kuzey Amerika	0,4%
MSCI Asya Pasifik	0,4%
MSCI Dünya	0,3%
MSCI GOÜ	0,1%
MSCI GOÜ Avrupa	-0,3%
MSCI Avrupa	-0,4%
MSCI Latin Amerika	-0,9%

Günün Önemli Veri ve Gelişmeleri

Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
ABD	Yeni Konut Satışları (bin adet)	Mayıs	650	634

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

çalışmaların istişare edildiğini belirtti. İstanbul Sanayi Odası Türkiye'nin 500 büyük sanayi kuruluşu araştırması 2023 sonuçlarını, TCMB de Nisan ayı konut fiyat endeksini yayımladı. Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch, seçimlerinin ardından daha geleneksel makroekonomik politikaların benimsemesinin ardından dış finansman baskıları ile makro ve finansal istikrar risklerinin azalmasını gerekçe göstererek, Türk bankacılık sektörünün görünümünü nötrden iyileşiyor olarak güncelledi. Borsa İstanbul gösterge 100 ve 30 endeksleri dün günü sırasıyla %0,8 ve %1,1 düşüşle kapattı. Ülke risk primi ve TL cinsi tahvil faizlerinde artış görüldü. TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında yataya yakın bir seyir izledi.

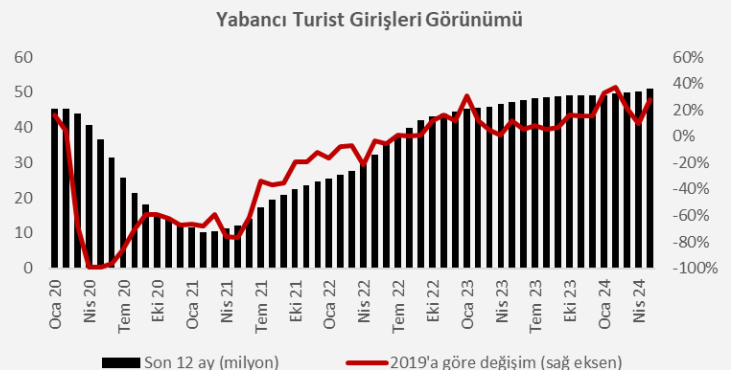
Yeni günde küresel risk iştahı karışık bir seyir izliyor. Bugün küresel tarafta ABD Mayıs ayı yeni konut satış rakamları açıklanacak. Yurtiçinde ise makroekonomik veri akışı sakin.

ABD'de Haziran ayı Conference Board tüketici güven endeksi ile bölgesel aktivite endeksleri zayıf bir tablo çizdi. Mayıs'ta 101,3 olan Conference Board tüketici güven endeksi Haziran'da 100,4'e geriledi. Mevcut durum alt endeksindeki yükselişe karşın beklentiler alt endeksindeki düşüş genel endeksi aşağı çekti. Richmond Fed imalat sanayi aktivite endeksi Mayıs'taki 0,0'dan Haziran'da -10,0'a, genel aktivite endeksi de -9,0'dan -11,0'a düştü. Dallas Fed hizmet sektörü aktivite endeksi ise -12,1'den -4,1'e toparlansa da hala daralma bölgesinde kaldı. S&P CaseShiller konut fiyat endeksi Nisan'da aylık bazda %0,3 olan tahminlerin hafif üzerinde %0,4 artarken, konut fiyatlarında yıllık artış hızı Mart ayındaki %7,5'ten %7,2'ye indi.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırması'nın 2023 yılı sonuçları açıkladı. Buna göre, 2023 yılında üretimden satışlarda en büyük sanayi kuruluşu 484 milyar TL'lik satışlarıyla Tüpraş oldu. Tüpraş'ı 238 milyar TL'lik üretimden satışlarıyla Ford Otomotiv takip ederken, üçüncü sırada yaklaşık 227 milyar TL'lik üretimden satışlarıyla Star Rafineri yer aldı. İSO 500'de üretimden satışlar 2023 yılında %42,1 artarak 4 trilyon 485 milyar TL'den 6 trilyon 375 milyar TL'ye çıkarken, faaliyet kârlılığı %39,7 artarak 671 milyar TL'den 937 milyar TL'ye çıktı. Faaliyet kârlılığı oranı, %12,8'den %12,5'e gerilerken, FAVÖK oranı %15,4'ten %15,7'ye çıktı. Çalışmada şirketlerin uzun zaman sonra net kambiyo zararı ile karşı karşıya kaldıklarını gösterirken, faiz, temettü, iştirak, menkul kıymet, duran varlık satışı, komisyon vb. gibi kalemlerin desteği ile faaliyet dışı gelirlerin net satışlara oranı %2,1'den %3,6'ya yükseldi. Söz konusu dönemde finansman giderleri %92,5 artarken, finansman giderlerinin faaliyet kârına oranı 15,6 yüzde puan artışla %56,9 olarak gerçekleşti. 2023'te İSO 500'ün aktif toplamı %126 artışla 3,9 trilyon TL'den 8,8 trilyon TL'ye yükselirken, özkaynaklar enflasyon düzeltmesi sonrası verilerle %245 artarak 1,4 trilyon TL'den 4,8 trilyon TL'ye çıktı.

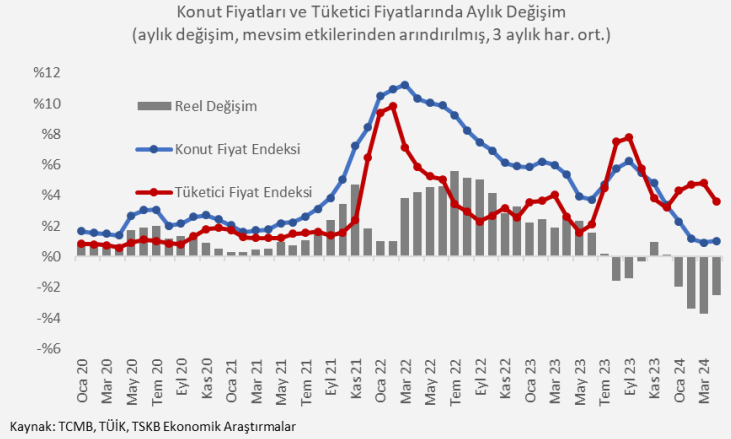
Şirket ve Sektör Haberleri

Kültür ve Turizm Bakanlığı verilerine göre, Türkiye Mayıs'ta 5,13 milyon yabancı ziyaretçi ağırladı. Söz konusu sayı, yıllık bazda %14,0 büyümeye ifade ederken, COVID-19 öncesi dönem olan Mayıs 2019'a göre %27,5 artış anlamına geliyor. Mayıs ayı verisiyle birlikte yıllık bazda büyümeye üst üste 5'inci ayda gerçekleşmiş oldu. Öte yandan son 12 aylık dönem baz alındığında yabancı ziyaretçi sayısı 50,96 milyona ulaştı.

Şirket ve Sektör Haberleri

Konut fiyatları Nisan ayında bir önceki aya kıyasla %2,2 arttı. Mart ayında %51,9 seviyesinde kaydedilen yıllık değişim ise Nisan ayında %48,4 seviyesine geriledi. Mevsimsel etkilerden arındırılmış aylık değişimin üç aylık eğilimi son dört aydır negatif bölgede seyrediyor. Fiyatlardaki reel azalış Nisan'da, bir önceki ayki -%3,7 seviyesinden -%2,5 seviyesine geldi. Üç büyük ilde ise azalışın Türkiye geneline kıyasla daha fazla olduğu görülüyor: İstanbul (-%2,9), Ankara (-%2,7) ve İzmir (-%3,0).

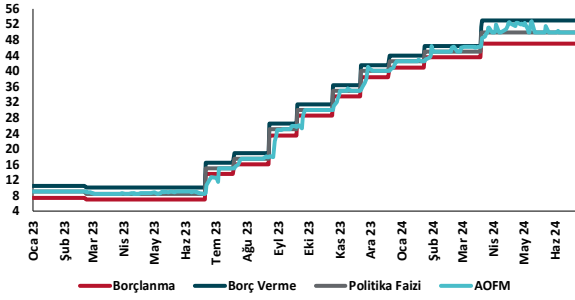
Danimarka dünyanın tarıma yönelik ilk karbon vergisini hayata geçirmeyi planlıyor. Koalisyon hükümeti zorlu müzakerelerin ardından hayvancılıktan kaynaklanan emisyonlara vergi getirmek konusunda uzlaşmaya vardı. Buna göre büyükbaş hayvan çiftliklerinden besi hayvanlarının sebep olduğu emisyonlardan ton başına 120 Danimarka Kronu (yaklaşık 16 euro) alınması planlanıyor. 2030'da hayata geçirilmesi planlanan tasarıya göre bu her bir inek için yıllık yaklaşık 100 euroya denk geliyor. Hayvancılık küresel emisyonların yaklaşık %11'ini oluşturuyor, bunların üçte ikisi ise ineklerden kaynaklanıyor.

Uluslararası Enerji Ajansı'nın (IEA) COP29 Konferansı öncesi düzenlediği Yüksek Düzey Enerji Dönüşümü Diyaloglarının ikincisinde temiz enerji projelerinin finansman ihtiyacı tartışıldı. Kamu ve özel sektör temsilcilerinin katıldığı toplantıda IEA projeksiyonlarına göre 2030 yılına kadar 4 trilyon doların üzerine çıkması gereken temiz enerji yatırımlarını kamu ve özel sektörün nasıl destekleyebileceği üzerinde duruldu. Yüksek borçlanma maliyetleri ve risklerinin özellikle gelişmiş ülkelerdeki birçok projenin sermayeye ulaşmasına engel olduğu belirtilirken, kalkınma finansmanı kurumlarının rolü öne çıkarıldı. Basında çıkan habere göre IEA İcra Direktörü Fatih Birol gelişmekte olan ülkelerin ihtiyaç duyduğu temiz enerji finansmanının yıllık 2 trilyon dolar olduğunu belirtirken, bu kapsamda bir finansman modeli oluşturmayı hedeflediklerini ekledi.

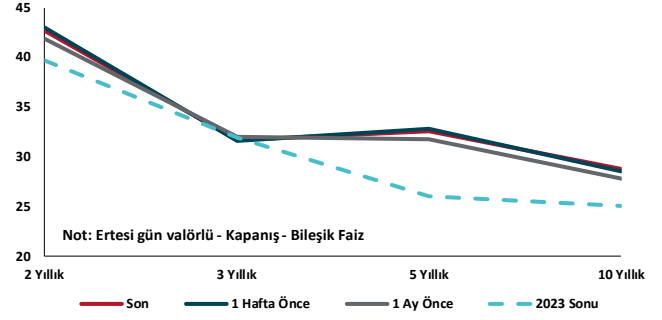
Kalkınma Gündemi

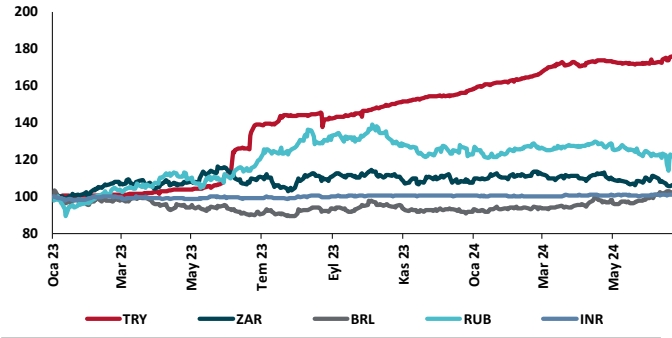
TCMB Faiz Koridoru

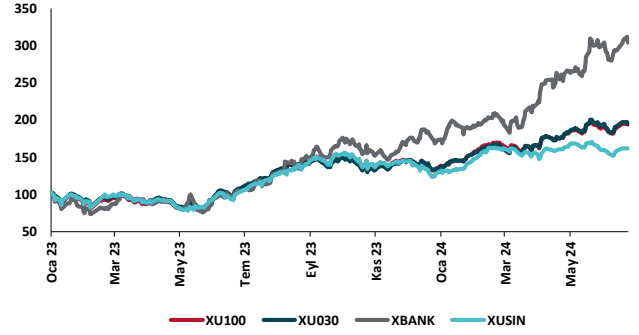
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

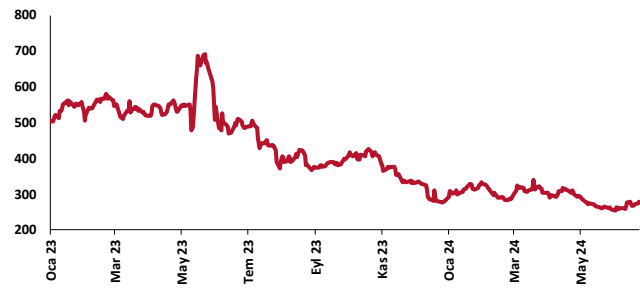
USD/GOÜ Para Birimleri (30/12/2022=100)

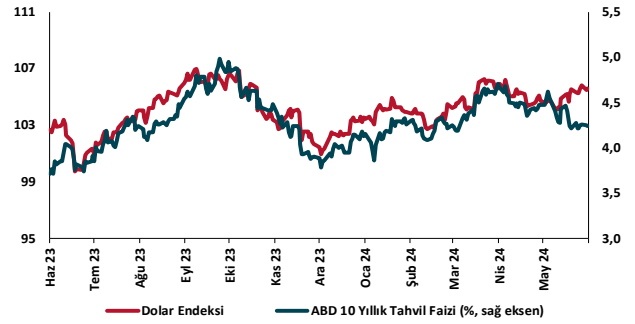
Ulusal Hisse Endeksleri (30/12/2022=100)

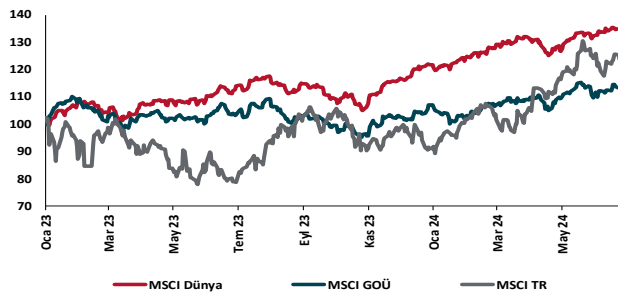
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

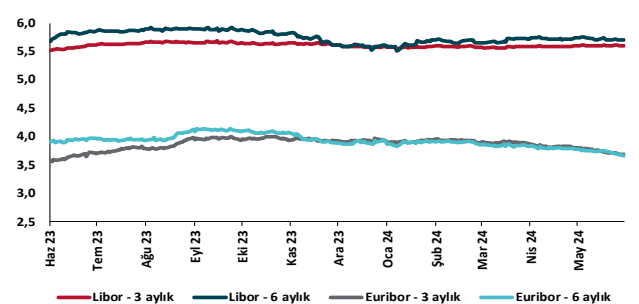
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (30/12/2022=100)

Küresel Gösterge Faizler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2024 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.